

Motion till riksdagen 2021/22:3887

av **Martin Kinnunen m.fl. (SD)**

Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Bakgrund

Utgifterna till utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård har vuxit mycket kraftigt. Under perioden 2010–2014 var förändringarna i utgifterna små medan ökningen mellan år 2014 och 2018 innebar mer än en dubbling. Ökningen har fortsatt alltsedan dess, inte minst på klimatområdet och vad gäller skydd av värdefull natur. Genom en mer effektiv politik på området bedöms att det finns möjligheter att bedriva en ambitiös miljöpolitik men med lägre anslagsnivåer. Flera instanser, däribland Riksrevisionen, har påvisat att flera åtgärder som regeringen vidtagit har mycket låg kostnadseffektivitet.

Sveriges budget bör istället koncentreras till sådana åtgärder som verkligen är effektiva. Flera av regeringens insatser syftar till att agera föregångsland, men det är svårt att se hur ineffektiva åtgärder ska kunna förmå andra länder att följa det svenska exemplet.

Politikens inriktning

En minskad budget relativt regeringens föreslås, men genom de satsningar som föreslås finns en högre kostnadseffektivitet, varför samma resultat uppnås. Svensk elproduktion är i det närmaste fri från utsläpp av växthusgaser, så genom att koncentrera åtgärder till utvecklingsländer med en högre andel fossilbaserad elproduktion nås klart bättre resultat. Sverigedemokraterna vill även satsa på utvecklingen av ny teknik, dels för att möta klimathoten, dels för att utveckla produktionen i och exporten från Sverige.

Sverigedemokraternas satsningar

Naturvårdsverket

Kostnadsutvecklingen för verket har varit mycket kraftigt stigande under de senaste åren till följd av regeringens politik på området. Genom Sverigedemokraternas fokus på en effektiv miljö- och klimatpolitik minskar behovet hos myndigheten. Därför föreslås en minskning av verkets anslag för år 2022 med 37 miljoner kronor jämfört med regeringens budget. En årlig reduktion med samma belopp föreslås även för 2023 och 2024.

Sanering och återställning av förorenade områden

Sverige har omkring 80 000 förorenade områden och saneringen av dessa är mycket eftersatt. Sanering av förorenade områden är ett miljömål som anses svårt att uppnå i tid samtidigt som det är ett miljömål som vi har mycket goda möjligheter att påverka. Därför föreslås en förstärkning av anslaget med 30 miljoner kronor per år. I detta arbete bör strandstädning ingå, inte minst i svårtillgängliga kust- och skärgårdsområden.

Klimatbonus

Vid halvårsskiftet 2018/19 infördes ett nytt beskattningssystem för personbilar kallat bonus malus. Reformen har liten påverkan på utsläppen och en stor del av stöden har använts till fordon som idag återfinns utomlands och på det sättet finansierar andra länders klimatpolitiska mål. Sverigedemokraterna motsätter sig i enlighet med Konjunkturinstitutet och Finanspolitiska rådet sektorsmål inom klimatpolitiken. Mot bakgrund av det finns det ingen anledning att subventionera personbilar och anslaget bör därför tas bort.

Åtgärder för havs- och vattenmiljö

Havs- och vattenpolitiken står inför svåra utmaningar. Tillståndet i våra vatten i allmänhet och Östersjön i synnerhet är allvarligt. Sverigedemokraterna välkomnar de anslagsökningar som genomförts de senaste åren men ser samtidigt ökade behov. Med ökade resurser finns möjlighet att satsa mer på strandstädning, att bekämpa invasiva arter samt att rena vatten från läkemedelsrester. En ökning med 50 miljoner kronor per år jämfört med regeringens förslag föreslås.

Insatser för internationella klimatinvesteringar

Sverigedemokraternas klimatpolitik har som utgångspunkt att Sverige har ett av världens allra lägsta utsläpp per capita samt att oljeberoende och utsläpp av växthusgaser i högsta grad är globala frågeställningar. Det ter sig därför naturligt att vidta åtgärder så att satsningar på detta område görs i en internationell kontext, varför vi förordar en ökning av regeringens anslag. Exempel på hur Sverige kan bidra såväl till lägre användning av fossila bränslen som till utveckling, är stöd till utbyggnad av vattenkraft, solenergi och annan förnybar energiteknik. Vi vill även bidra internationellt

till att bevara och utveckla skogar som hotas att överföras till annan markanvändning, såsom exempelvis i Sydostasien till oljepalmsplanteringar eller i Sydamerika till jordbruks- och betesmarker. Eftersom internationella klimatinvesteringar har visat sig ha en väldigt hög kostnadseffektivitet, föreslås en ökning av anslaget med 50 miljoner kronor per år jämfört med regeringens budget.

Skydd av värdefull natur

Regeringen har undandragit ytterligare mycket stora arealer skogsmark från brukande. Denna snabba utökning av arealen skyddad skog är negativ. Det är ofta ett ineffektivt och dyrt sätt att skydda arter, det begränsar möjligheterna till det brukande av skogen som utgör en basverksamhet för en stor del av Sveriges lantbrukare och leder till förlorade arbetstillfällen på landsbygden, det minskar volymerna av virke tillgängliga för skogsindustrin, det minskar möjligheterna till successivt ersättande av fossila material och bränslen och det innebär inte sällan begränsning av skogsägares äganderätt i en grad och på sätt som närmar sig övergrepp. Sverigedemokraterna vill ha ett stopp för såväl utökat formellt skydd av skog som identifiering och registrering av nyckelbiotoper.

Länsstyrelserna har under några år arbetat med att ta fram handlingsplaner för grön infrastruktur. Enskilda markägares skogs- och jordbruk ska inte underkastas statlig styrning på landskapsnivå. Det är markägaren som ska planera sitt brukande.

En minskning av anslaget till Skydd av värdefull natur med 2 005 miljoner kronor för år 2022, respektive 2023 och 2024, jämfört med regeringens budget föreslås.

Klimatinvesteringar

Regeringens reform för klimatinvesteringar har dömts ut bland annat av Konjunkturinstitutet samt Riksrevisionen som en dyr och ineffektiv politik som är svår att bedöma nyttan av. Det är även svårt att i allmänhet påvisa att de åtgärder som anslaget används till inte hade genomförts utan statliga bidrag. Sverigedemokraterna förordar att anslaget helt tas bort.

Driftsstöd för bio-CCS

Bio-CCS-tekniken kan komma att ha en avgörande betydelse för att vi ska kunna inte bara bromsa utan även sänka halten koldioxid i vår atmosfär. Regeringen har anslagit 10 miljoner per år under tre år för att bygga upp formerna för framtidens handelssystem med CCS. Vi önskar i detta avseende gå fortare fram än regeringen och anslår därför medel redan nu till testning och utveckling redan av denna obeprövade teknik. Vi anslår 250 miljoner kronor till detta för 2022 och för resterande år under budgetperioden.

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande

För att utveckla och främja forskning inom de areella näringarna vill vi öka anslaget till forskningsrådet med 50 miljoner, för att kunna rekrytera personal och investera i de administrativa och praktiska delar som är en förutsättning för att forskningsinsatserna ska kunna utökas.

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning

Formas är en viktig aktör för att stärka Sverige som kunskaps- och forskningsnation i områden knuta till miljö och areella näringar och för utveckling av bioekonomiområdet. Det behöver läggas in en högre växel vad gäller forskning kring globala miljöproblem i ett vidare perspektiv. Därför avsätts 150 miljoner kronor per år utöver regeringens förslag för detta ändamål.

Laddningsinfrastruktur för elfordon

Det är positivt med en ökad elektrifiering av fordonsflottan och det är statens roll att möjliggöra denna elektrifiering genom att stödja byggandet av den laddningsinfrastruktur som krävs. Därför inrättas ett anslag om 250 miljoner kronor årligen, som riktat stöd för utbyggnad av laddningsinfrastrukturen för elfordon vid hem och i andra lokala miljöer. Detta anslag bör särskilt riktas mot de regioner där utbyggnaden idag går långsamt, det vill säga framför allt i mindre befolkningstäta områden.

Förädlingsprojekt för alm och ask

Sverigedemokraterna föreslår en ny riktad insats för den biologiska mångfalden, i form av ett förädlingsprojekt för att rädda almen och asken och det hundratal arter som är beroende av dessa trädarter. Almen är snart utrotad på grund av almsjukan i Sverige och Europa. Asken hotas på samma sätt av askskottsjukan. Genom att satsa på resistensförädling och olika konkreta, kompletterande åtgärder, kan stora naturvärden räddas till en relativt låg kostnad. Man slipper samtidigt målkonflikter med andra värden. Detta är alltså en mycket effektiv naturvårdsåtgärd. 20 miljoner kronor per år anslås till detta arbete.

Centrum för växtförädling i naturens tjänst

Växtförädling och inte minst olika gentekniker, såsom genredigering, är kraftfulla verktyg för att ändra växters egenskaper. Vilket förädlingsmål man har styr vilken typ av förändringar man får. För att använda dessa kraftfulla tekniker i naturens tjänst vill vi inrätta ett centrum som bedriver forskning och växtförädling med förädlingsmålet att minska jordbrukets miljöpåverkan och att rädda hotade arter. Centrumet ska ta fram lösningar och möjliggöra lösningarnas användning i praktiken, genom samarbeten med företag och andra aktörer. 10 miljoner för år 2022 och sedan 20 miljoner kronor per år anslås till upprättandet av ett särskilt centrum för genteknik i naturens tjänst.

Budgetförslag

Tabell 1 Anslagsförslag 2022 för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Naturvårdsverket	645 033	-37 000
1:2 Miljöövervakning m.m.	513 714	±0
1:3 Åtgärder för värdefull natur	2 064 035	±0
1:4 Sanering och återställning av förorenade områden	1 167 318	30 000
1:5 Miljöforskning	96 825	±0
1:6 Kemikalieinspektionen	298 094	±0
1:7 Avgifter till Internationella organisationer	282 131	±0
1:8 Klimatbonus	3 510 000	-3 510 000
1:9 Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	298 143	±0
1:10 Klimatanpassning	140 000	±0
1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	1 579 565	50 000
1:12 Insatser för internationella klimatinvesteringar	154 100	50 000
1:13 Internationellt miljösamarbete	47 400	±0
1:14 Skydd av värdefull natur	3 725 500	-2 005 000
1:15 Havs- och vattenmyndigheten	307 151	-60 000
1:16 Klimatinvesteringar	2 755 000	-2 755 000
1:17 Klimatpremier	1 600 500	-1 331 000
1:18 Stöd för gröna och trygga samhällen	200 000	-200 000
1:19 Industriklivet	909 000	±0
1:20 Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	215 000	±0
1:21 Driftstöd för bio-CCS	10 000	250 000
1:22 Kompetenslyft för klimatomställningen	100 000	-100 000
2:1 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	128 163	50 000
2:2 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	1 104 908	150 000
99:1 Laddinfrastruktur	±0	350 000
99:2 Förädlingsprojekt alm och ask	±0	20 000
99:3 Centrum för genteknik i naturens tjänst	±0	10 000
Summa	21 851 580	-9 038 000

1:1 Naturvårdsverket

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	-37 000	-37 000	-37 000

En minskning av anslaget med 37 miljoner för 2022 och de följande åren föreslås.

1:4 Sanering och återställning av förorenade områden

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	30 000	30 000	30 000

En ökning av anslaget med 30 miljoner kronor årligen för den kommande budgetperioden föreslås. Sveriges omkring 80 000 områden i behov av sanering är eftersatta och därför behöver anslaget stärkas.

Ändamål

Utöver det som angetts i regeringens budgetförslag, får anslaget även användas till strandstädning, i synnerhet i svårtillgängliga kust- och skärgårdsmiljöer.

1:8 Klimatbonus

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	-3 510 000	-2 970 000	-2 970 000

Sverigedemokraterna motsätter sig bonus malus-systemet och föreslår en återgång till förutvarande beskattning av personbilar. Anslaget försvinner därför, vilket innebär en minskning relativt regeringen med 3 510, 2 970 respektive 2 970 miljoner kronor per år.

1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	50 000	50 000	50 000

En ökning av anslaget med 50 miljoner kronor årligen för den kommande budgetperioden föreslås.

Ändamål

Anslaget ska användas till att bekämpa invasiva arter, till strandstädning samt till att rena vatten från läkemedelsrester.

1:12 Insatser för internationella klimatinvesteringar

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	50 000	50 000	50 000

En ökning av anslaget med 50 miljoner kronor årligen för den kommande budgetperioden föreslås.

Ändamål

Anslaget ska användas till att igångsätta projekt med värdländer.

1:14 Skydd av värdefull natur

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	-2 005 000	-2 005 000	-2 005 000

En minskning av anslaget med 2 005 miljoner kronor under den kommande budgetperioden föreslås. Huvudanledningen till det minskade anslaget är att regeringens takt för statligt ianspråktagande av natur har varit och är för hög. Nu behöver istället fokus läggas på att sköta redan avsatta områden.

Ändamål

Anslaget får inte användas till att öka nettoarealen avsatt skog utan till skötsel av redan avsatta områden. Anslaget får även användas till eftersläpande ersättning till markägare.

1:15 Havs- och vattenmyndigheten

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	-60 000	-70 000	-77 000

Vi förordar ett årligt anslag till Havs- och vattenmyndigheten på 247 miljoner kronor, och justerar regeringens förslag för de kommande åren i enlighet därmed.

1:16 Klimatinvesteringar

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	-2 755 000	-2 655 000	-3 655 000

Anslaget föreslås tas bort helt för den kommande budgetperioden. Flera instanser har påvisat att en närbesläktad stödform i Klimatklivet har haft mycket låg effektivitet och innan nya former av stöd införs bör det påvisas att de är mer effektiva. Sverige har också redan omfattande verksamhet som innebär sänkor av koldioxidhalten i atmosfären.

1:17 Klimatpremier

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	-1 331 000	-192 000	-182 000

Vi anser att det årliga anslaget ska ligga på 270 miljoner kronor per år och justerar regeringens förslag i enlighet med detta.

1:18 Stöd för gröna och trygga samhällen

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	-200 000	±0	±0

Vi vill ta bort detta anslag då det är att betrakta som kommunal kompetens.

1:21 Driftstöd för bio-CCS

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	250 000	250 000	250 000

Utöver regeringens anslag till att utarbeta administrativa system och modeller för framtida projekt inom bio-CCS, anslår vi medel även till testning och utveckling redan 2022 och för resterande år under budgetperioden.

1:22 Kompetenslyft för klimatomställningen

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	-100 000	-100 000	-100 000

Vi vill stryka detta anslag i sin helhet.

2:1 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	50 000	50 000	50 000

En ökning av anslaget med 50 miljoner kronor årligen för den kommande budgetperioden föreslås.

Ändamål

Anslaget bör bland annat användas till igångsättande av nya forskningsprojekt och anställning och/eller finansiering av behövlig personal.

2:2 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	150 000	150 000	150 000

En ökning av anslaget med 150 miljoner kronor årligen för den kommande budgetperioden föreslås.

Ändamål

Anslaget bör användas bland annat till att utveckla svensk bioekonomi.

99:1 Laddinfrastruktur

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	350 000	350 000	350 000

Ett nytt anslag föreslås, som stöd till laddningsinfrastruktur för elfordon och vi anslår 350 miljoner kronor årligen för den kommande budgetperioden.

Ändamål

Anslaget ska användas som stöd till uppsättning av infrastruktur för laddning av elfordon vid hem och i andra lokala miljöer.

99:2 Förädlingsprojekt alm och ask

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	20 000	20 000	20 000

Detta är ett nytt anslag för främjandet av biologisk mångfald, i form av åtgärder för att rädda alm och ask och organismer som är beroende av dessa träarter. Vi anslår 20 miljoner kronor årligen för den kommande budgetperioden.

99:3 Centrum för genteknik i naturens tjänst

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	10 000	20 000	20 000

För att kunna utveckla och använda växtförädlingens och genteknikens potential för miljövänliga lösningar och artskydd, samt dedikerad forskning kring genredigering, anslås 10 miljoner kronor år 2022 och sedan årligen 20 miljoner kronor till upprättandet av ett särskilt centrum för genteknikväxtförädling i naturens tjänst.

Martin Kinnunen (SD)

Staffan Eklöf (SD)

Runar Filper (SD)

Yasmine Eriksson (SD)

Mats Nordberg (SD)